

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 149/2024 din 12 decembrie 2024
pentru modificarea și completarea unor acte normative cu privire la gestionarea
financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și
FEADR, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, aferente politicii
agricole comune

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

Având în vedere faptul că, în prezent, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, denumit în continuare MADR, în calitate de autoritate de management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală și pentru Planul strategic PAC 2023 - 2027, gestionează alocarea financiară din bugetul Uniunii Europene, pusă la dispoziția României pentru implementarea politicii agricole comune (PAC), prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european de garantare agricolă (FEGA),

întrucât este în sarcina statelor membre să adopte toate actele cu putere de lege și administrative specifice aplicării regulamentelor europene și protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene, este necesară stabilirea cadrului național general de gestionare financiară a fondurilor europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023 - 2027.

Luând în considerare prevederile Planului strategic PAC 2023 - 2027 al României (PS 2023 - 2027), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, disponibil pe site-ul internet al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro, precum și prevederile actelor legislative ale Uniunii Europene în baza cărora acesta a fost elaborat, și anume:

a) Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013;

b) Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013,

prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 a fost stabilit cadrul financiar general pentru gestionarea în lei și euro a asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru implementarea politicii agricole comune, prin Planul strategic PAC 2023 - 2027, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare PS 2023 - 2027, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din Fondul european de garantare agricolă și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală pentru perioada de programare 2023 - 2027, astfel:

- dispoziții generale privind managementul financiar al sumelor provenite din FEGA și FEADR și de la bugetul de stat;

- mecanismul de finanțare din fonduri externe nerambursabile și de la bugetul de stat aferente FEGA și FEADR, inclusiv în ceea ce privește recuperarea creanțelor bugetare și anularea obligațiilor de plată;

- angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor aferente schemelor de sprijin direct și intervențiilor PS 2023 - 2027 finanțate din FEGA și FEADR,

întrucât actualele prevederi ale art. 30, 31 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 creează Agenției de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), agenție acreditată exclusiv pentru efectuarea plăților din Fondul european de garantare agricolă, posibilitatea implementării atribuțiilor specifice de plată către beneficiarii intervențiilor din cadrul Planului strategic PAC 2023 - 2027, implementate prin Sistemul integrat de administrare și control (IACS), finanțate din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală - fond pentru care agenție acreditată exclusiv este Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR), apare ca necesară modificarea prevederilor în sensul corelării acestora cu prevederile art. 9 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, respectiv în anexa I lit. D. Delegare la Regulamentul delegat (UE) 2022/127 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro, prevederi care, cu excepția efectuării plății către beneficiar, permit delegarea atribuțiilor privind gestiunea și controlul cheltuielilor aferente FEGA și FEADR.

Având în vedere faptul că actualele prevederi pot atrage neîndeplinirea criteriilor de acreditare către agențiile de plăți - APIA și AFIR - referitoare la delegare și activitățile de control privind procedurile de plată prevăzute de regulamentele europene, sunt necesare modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023, astfel încât să existe cadrul normativ național care să permită gestionarea și absorbția fondurilor europene nerambursabile.

Astfel, neadoptarea prezentei ordonanțe în regim de urgență este de natură să întârzie punerea în aplicare a PS 2023 - 2027, prin neîncheierea contractelor de finanțare/neemiterea deciziilor de plată și neefectuarea plăților în termen, finele anului 2024, pentru cererile depuse în 2023 și implicit absorbția fondurilor europene nerambursabile, ducând la pierderi de cca 1 mld. lei și în final compromiterea cu repercusiuni majore pe întreaga perioadă de programare.

Având în vedere faptul că cele menționate mai sus vizează interesul public și strategic, fiind o prioritate a Programului de guvernare și constituind o situație de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023 - 2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 16 octombrie 2023, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Realocările de fonduri între intervenții, în limita plafoanelor aprobate în PS 2023 - 2027, precum și cuantumul unitar al plății, la care se raportează avansul și se efectuează plata finală către beneficiari, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (3) și ale art. 102 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/2.115, se aprobă, după informarea prealabilă a Comitetului de monitorizare, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I."

2. La articolul 9, alineatul (2) se abrogă.

3. La articolul 10, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 10

(1) Potrivit prevederilor art. 44 alin. (2) și, după caz, alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/2.116, MADR stabilește, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, condițiile de acordare de către APIA a plății unui avans pentru plățile directe finanțate din FEAGA, respectiv condițiile de acordare de către AFIR a plății unui avans pentru intervențiile finanțate din FEADR și gestionate prin sistemul integrat de administrare și control, denumite în continuare gestionate prin IACS."

4. După articolul 10 se introduce un nou articol, art. 10¹, cu următorul cuprins:

"ART. 10¹

(1) Potrivit prevederilor art. 44 alin. (2) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/2.116, AFIR poate să efectueze plata unor avansuri în cadrul intervențiilor pentru dezvoltarea rurală finanțate din FEADR și gestionate prin IACS.

(2) La efectuarea plăților către beneficiari, aferente intervențiilor finanțate din FEADR și gestionate prin IACS, avansurile acordate vor fi deduse din suma anuală de plată la care beneficiarul ar avea dreptul."

5. La articolul 13 alineatul (1), literele h) și k) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"h) sumele aferente achitării unor debite datorate bugetului Uniunii Europene pentru înregistrarea unor nereguli în procesul de derulare a FEADR, inclusiv a dobânzilor, penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, stabilite conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a nerecuperării la timp de la beneficiari;

.....

k) sumele necesare plății creanțelor bugetare ale bugetului Uniunii Europene și/sau bugetului de stat, neimputabile beneficiarilor, ca urmare a finalizării procedurilor

administrative și/sau judiciare aferente FEADR, stabilite în conformitate cu prevederile naționale și europene, în cazul în care acestea nu pot fi acoperite din contul de disponibilități debite ale AFIR;"

6. La articolul 13 alineatul (1), după litera p) se introduce o nouă literă, lit. q), cu următorul cuprins:

"q) sumele care se declară drept cheltuială a statului membru, necesare acoperirii debitelor anulate printr-un instrument administrativ sau juridic cu caracter definitiv și care nu pot fi recuperate conform art. 54 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare."

7. La articolul 16, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 16

(1) În bugetele MADR, AFIR și APIA se cuprind sumele din care se angajează și se plătesc cheltuielile aferente operațiunilor de asistență tehnică prevăzute în PS 2023 - 2027, realizate de către AM PS, autoritatea competentă, denumită în continuare AC, Direcția pentru coordonarea agențiilor de plăți, denumită în continuare OC, AFIR și APIA, inclusiv cele de natura cheltuielilor de personal, respectiv salarii sau, după caz, stimulente acordate potrivit art. 13 alin. (4)."

8. La articolul 18, alineatul (3) se abrogă.

9. La articolul 19, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(9) MADR virează la bugetul de stat în conturile corespunzătoare de venituri sumele rambursate de către Comisia Europeană ca sumă forfetară, ce reprezintă procentul stabilit în PS 2023 - 2027 pentru asistența tehnică, în raport cu totalul cheltuielilor declarate."

10. La articolul 21 alineatul (2), literele a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"a) după efectuarea verificărilor dosarului cererii de plată și autorizării plății, AFIR virează beneficiarului privat valoarea cheltuielilor rambursabile pentru cheltuielile eligibile, reprezentând contribuția publică, în contul distinct de disponibil, deschis pe numele beneficiarului privat la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului; AFIR diminuează valoarea cheltuielilor rambursabile din valoarea facturii/statului de plată a salariilor/statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor în vederea recuperării sumelor provenite din debite/corecții din cereri de plată aferente facturilor deja decontate de beneficiari, în aceste situații beneficiarul suportând din surse proprii valoarea acestor sume;

.....

c) beneficiarul privat prezintă la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la încasarea în cont a contribuției publice, pentru fiecare factură, stat privind plata salariilor, stat/centralizator pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor ordine de plată pentru suma reprezentând contribuția publică, precum și pentru sumele declarate neeligibile în urma verificării cererii de plată de către AFIR."

11. La articolul 21, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(4) Notificarea prevăzută la alin. (2) lit. b) aferentă statelor privind plata salariilor, statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

a) numărul și data statului privind plata salariilor, statului/centralizatorului pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor;

b) codul de identificare fiscală și denumirea beneficiarului sumei care se înscriu și în documentul de plată ce se depune de către plătitor la unitatea Trezoreriei Statului;

c) suma aferentă fiecărui stat privind plata salariilor/stat/centralizator pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor, pentru cheltuielile stabilite conform contractelor de finanțare care trebuie să se plătească de beneficiar, reprezentând salariul/bursa/grantul/premiul/onorariul net, cu detalieri pe suma care se achită din cea primită de la AFIR și, respectiv, din suma care se achită din contribuția proprie, ambele sume cu detalieri pe fiecare instituție de credit în parte la care sunt deschise conturile de card ale persoanelor care beneficiază de aceste sume;

d) suma din statul privind plata salariilor/stat/centralizator pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor, aferentă impozitului pe venit, cu detalieri pe suma care se achită din cea primită de la AFIR și din suma din contribuția proprie;

e) suma din statul privind plata salariilor, statului/centralizatorului pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor, aferentă fiecărei contribuții de la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, cu detalieri pe suma care se achită din cea primită de la AFIR și din suma din contribuția proprie."

12. La articolul 21 alineatul (6), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"a) concordanța dintre numărul și data statelor privind plata salariilor/statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor cu cele înscrise în rubrica «Reprezentând» din ordinele de plată depuse de beneficiarii sumelor;

b) concordanța dintre sumele reprezentând total salariu/bursă/grant/premiu/onorariu net care se achită din sumele primite de la AFIR și, respectiv, din contribuția proprie în fiecare din conturile deschise la instituțiile de credit, precum și dintre sumele aferente impozitului pe venit și contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale care se achită din sumele primite de la AFIR și, respectiv, din contribuția proprie, potrivit notificării prevăzute la alin. (2) lit. b), cu cele înscrise în ordinele de plată depuse de beneficiari la unitățile Trezoreriei Statului;"

13. După articolul 21 se introduce un nou articol, art. 21¹, cu următorul cuprins:

"ART. 21¹

Pot beneficia de mecanismele prevăzute la art. 20 și 21 beneficiarii intervențiilor din cadrul PS 2023 - 2027, care nu figurează în registrele debitorilor la nivelul AFIR cu debite neachitate, inclusiv dobânzi și majorări de întârziere."

14. La articolul 23, alineatele (3) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(3) Plata avansului acordat trebuie să fie subordonată constituirii unei garanții necondiționate prin condiții generale și/speciale de garantare, care corespunde procentului de 100% din suma avansului, prezentate sub formă de scrisoare de garanție bancară emisă de o instituție de credit bancară deschisă pe teritoriul României sau sub formă de scrisoare de garanție emisă în condițiile prevăzute prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobată prin Legea nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, în cazul entităților stabilite conform prevederilor art. 3 lit. a), b) și c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2009, aprobată prin Legea nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și în cazul organizațiilor din domeniul îmbunătățirilor funciare și grupurilor de acțiune locală, care au contract de finanțare încheiat cu AFIR.

.....

(9) Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate în termenele stabilite la alin. (6) și (7) sau cel târziu cu 15 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acestuia se recuperează de AFIR prin executarea garanției."

15. La articolul 23, după alineatul (25) se introduce un nou alineat, alin. (26), cu următorul cuprins:

"(26) Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (21) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, la datele de identificare a debitorului menționate în titlurile de creanță emise de către AFIR pentru beneficiari persoane fizice autorizate în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare, se va completa cu mențiunea că, în cazul radierii acestora din registrul comerțului, debitor devine persoana fizică ce a fost titulara entității radiate, cu consecința executării silite a acesteia de către organele fiscale competente."

16. La articolul 25, alineatele (2), (5), (7), (8) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), AFIR transmite beneficiarului un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare care constituie și decizie prin care se dispune stoparea sau recuperarea ajutoarelor de stat sau de minimis acordate, în înțelesul art. 25 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

.....

(5) Recuperarea ajutorului de stat/de minimis acordat se face cu perceperea de dobânzi datorate de la data la care ajutorul de stat/de minimis a fost plătit

beneficiarului până la data recuperării efective, calculate conform procedurilor AFIR aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, și se realizează astfel:

a) pentru perioada cuprinsă între data plății ajutorului de stat/de minimis pentru fiecare tranșă în parte și data comunicării titlului de creanță principal inclusiv, AFIR va emite proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate care constituie și decizie prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau de minimis acordate. Acesta reprezintă titlul executoriu la data comunicării acestuia și se transmite în maximum 20 de zile lucrătoare de la data aprobării de către conducătorul instituției spre recuperare organelor fiscale centrale în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

b) pentru perioada cuprinsă între data comunicării titlului de creanță principal și data recuperării integrale a creanței principale, AFIR va emite proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate care constituie și decizie prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau de minimis acordate. Acesta reprezintă titlul executoriu la data comunicării și se transmite în maximum 20 de zile lucrătoare de la data aprobării de către conducătorul instituției spre recuperare organelor fiscale centrale în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

c) procesele-verbale de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate de la lit. a) și b) care constituie și decizie prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau de minimis acordate se vor comunica beneficiarului în vederea efectuării plății, conform Hotărârii Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

.....

(7) În cazul în care până la ultima tranșă de plată, inclusiv, nu a avut loc justificarea avansurilor aferente schemelor de ajutor de stat/de minimis, recuperarea sumelor de către AFIR se face cu perceperea de dobânzi, calculate conform procedurilor AFIR aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, sens în care AFIR va emite două procese-verbale de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, care reprezintă titluri executorii la data comunicării acestora către beneficiari și constituie decizii prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau de minimis acordate și care se vor comunica conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 875/2011, cu modificările și completările ulterioare, atât beneficiarului în vederea efectuării plății, cât și organelor fiscale centrale, în maximum 20 de zile lucrătoare de la data aprobării de către conducătorul instituției, împreună cu dovada comunicării către beneficiar, în vederea recuperării conform prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

a) unul pentru perioada de la data plății avansului aferent ajutorului până la data comunicării «notificării beneficiarului cu privire la obligația restituirii sumelor reprezentând avansuri acordate și nejustificate, precum și a dobânzilor aferente» inclusiv;

b) unul pentru perioada de la data comunicării «notificării beneficiarului cu privire la obligația restituirii sumelor reprezentând avansuri acordate și nejustificate, precum și a dobânzilor aferente» până la data recuperării efective a ajutorului.

(8) Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate potrivit alin. (6) vor fi recuperate de AFIR prin plată voluntară sau prin executarea garanțiilor și se vor vira în contul de disponibil din sume reprezentând debite recuperate de la beneficiari, pentru perioada de programare PS deschis pe numele AFIR, aceasta din urmă le va restitui MADR în contul de disponibil din fonduri externe nerambursabile, pentru componenta de finanțare externă și în conturile corespunzătoare de cheltuieli bugetare pentru componenta de cofinanțare.

(9) Sumele încasate reprezentând creanțe bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate potrivit alin. (7) se virează, de îndată, în conturile indicate în titlul de creanță sau comunicate de către AFIR organelor fiscale centrale, AFIR virându-le la MADR, instituție ce va transfera sumele în contul de venituri ale bugetului de stat pentru componenta de cofinanțare și în contul de disponibil din fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea proiectelor pentru perioada de programare PS."

17. La articolul 29, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(7) După ce Comisia Europeană a adoptat actul de punere în aplicare care conține deciziile sale privind verificarea conturilor agențiilor de plăți acreditate, conform art. 53 din Regulamentul (UE) 2021/2.116, obligațiile de plată reprezentând debit și/sau accesorii, aferente FEADR sau din cofinanțarea de la bugetul de stat pentru FEADR, datorate de debitorii radiați din registrele în care au fost înregistrați potrivit legii, se anulează după radiere, dacă pentru plata aceasta nu s-a atras răspunderea altor persoane."

18. La articolul 29, după alineatul (7) se introduc două noi alineate, alin. (8) și (9), cu următorul cuprins:

"(8) Creanțele bugetare datorate de debitorii AFIR, inclusiv accesorii stabilite conform prevederilor legale aplicate în materia prevenirii, constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, anterioare deschiderii procedurii de insolvență/procedurii de reorganizare judiciară, administrate de AFIR se anulează în următoarele situații:

a) ulterior închiderii procedurii insolvenței, în situația în care creanțele nu sunt admise la masa credală potrivit legii, sub rezerva ca debitorul să nu fi fost condamnat pentru bancrută simplă sau frauduloasă ori să nu i se fi stabilit răspunderea pentru efectuarea de plăți ori transferuri frauduloase, inclusiv în cazul atragerii răspunderii acestuia, potrivit legii;

b) ulterior închiderii procedurii de reorganizare judiciară, în situația în care creanțele bugetare nu sunt acceptate în planul de reorganizare confirmat de judecătorul-sindic, sub rezerva ca debitorii să se conformeze planului de reorganizare aprobat.

(9) Pe toată perioada derulării procedurii insolvenței sau reorganizării judiciare, după caz, creanțele prevăzute la alin. (8) nu se sting."

19. La articolul 30, alineatele (1), (3) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 30

(1) Creanțele bugetare datorate de beneficiar, inclusiv accesorii stabilite conform reglementărilor legale în vigoare aplicate în materia prevenirii, constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, realizate din derularea de către APIA a măsurilor și intervențiilor finanțate prin FEAGA sau FEADR, se deduc și din rambursările/plățile efectuate de AFIR pentru măsurile/intervențiile gestionate prin IACS, datorate debitorului conform art. 38 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

.....

(3) Prin derogare de la prevederile art. 41 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, recuperarea creanțelor bugetare aferente politicii agricole comune, gestionate de către AFIR prin deducerea din plățile/rambursările următoare pe care debitorul este îndreptățit să le primească în cadrul fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEADR, FEAGA aferente politicii agricole comune pentru perioada 2023 - 2027, precum și al fondurilor aferente alocate de la bugetul de stat, până la finalizarea financiară a proiectului, inclusiv din cererea finală și numai din sumele plătite efectiv de beneficiar și solicitate efectiv de acesta. Rata de politică monetară a Băncii Naționale a României (BNR) utilizată pentru determinarea cuantumului dobânzii de recuperat stabilită în sarcina debitorilor este cea în vigoare la data creditării conturilor de disponibil debite AFIR pentru deducerea din plăți aferente fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEADR gestionate prin IACS și FEAGA, aferente politicii agricole comune pentru perioada 2023 - 2027, sau cea în vigoare la data solicitării de plată pentru debitele gestionate de către AFIR și deduse din plăți aferente FEADR, altele decât cele gestionate prin IACS.

.....

(5) Sumele reprezentând debite aferente intervențiilor finanțate din FEAGA/FEADR, compensate din FEADR sau din cofinanțarea de la bugetul de stat pentru FEADR, se vor solicita de către AFIR la MADR și se vor vira către APIA pentru stingerea acestora. În cazul intervențiilor pentru dezvoltarea rurală finanțate din FEADR și gestionate prin IACS, compensarea se va realiza prin reținerea din suma anuală de plată la care beneficiarul ar avea dreptul."

20. La articolul 30, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

"(6) În cazul deschiderii procedurii de insolvență, AFIR emite «Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate»; stabilirea dobânzii datorate se realizează prin aplicarea ratei de politică monetară a BNR în vigoare la momentul deschiderii procedurii de insolvență."

21. La articolul 33, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) În cazul plăților aferente proiectelor implementate în cadrul PS 2023 - 2027, după efectuarea deschiderilor de credite bugetare, din bugetul MADR se alimentează simultan conturile de venituri ale AFIR deschise cu această destinație, pentru asigurarea fondurilor necesare cofinanțării și cheltuielilor neeligibile, precum și a fondurilor reprezentând contribuția Comisiei Europene. AFIR efectuează angajarea cheltuielilor, lichidarea, ordonanțarea și plata acestora."

22. La articolul 33, după alineatul (3) se introduc șapte noi alineate, alin. (4) - (10), cu următorul cuprins:

"(4) În cazul plăților aferente măsurilor și intervențiilor FEADR gestionate prin IACS, delegate la APIA, AFIR efectuează angajarea cheltuielilor, lichidarea, ordonanțarea și plata în contul beneficiarilor, pe baza documentelor transmise de APIA care certifică sumele cuvenite în urma controalelor, după deduceri și compensări.

(5) Angajamentele legale aferente PS 2023 - 2027, exprimate în alte monede decât moneda națională, se reevaluează de către AFIR trimestrial și/sau anual, după caz, la un curs mediu rezultat din declarația de cheltuieli trimestrială, cursul de raportare al declarației de cheltuieli trimestriale fiind stabilit de Banca Centrală Europeană, conform art. 12 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2022/127. AFIR utilizează rezultatele reevaluării în vederea corelării disponibilului rămas de utilizat la nivel de intervenție cu cel al Comisiei Europene și reîntregește disponibilul la nivel de intervenție prin stornarea diferențelor.

(6) AFIR întocmește trimestrial/anual, după caz, situația centralizată a reevaluărilor prevăzute la alin. (5), pe care o transmite la MADR.

(7) În situația emiterii actului de îndreptare a titlului de creanță conform prevederilor art. 31 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv pentru situațiile în care datoria a fost recuperată înaintea emiterii acestuia, pentru eventuale diferențe necesare stabilirii corecte a creanței, inclusiv pentru sumele ce urmează a fi restituite beneficiarului ca fiind sume necuvenite încasate de către agenția de plată, actul de îndreptare va sta la baza solicitării de fonduri necesare returnării sumelor către debitor.

(8) Neplata creanței bugetare corectate prin actul de îndreptare atrage calcularea de dobândă astfel:

a) dacă creanța bugetară corectată se majorează ulterior recuperării integrale a creanței inițiale, dobânda se calculează pentru valoarea majorată a creanței bugetare de la data scadenței actului de îndreptare până la data recuperării integrale a valorii majorate, prin emiterea unui Proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, utilizând rata dobânzii de referință a BNR în vigoare la data întocmirii acestuia. Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii emis anterior actului de îndreptare rămâne în vigoare. În cazul diminuării creanței principale prin act de îndreptare, se vor recalcula accesorii prin act de îndreptare la Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, iar sumele încasate necuvenit vor fi restituite beneficiarului;

b) dacă creanța bugetară nu a fost recuperată integral, anterior emiterii actului de îndreptare care majorează creanța bugetară, debitorul datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță inițial o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare inițiale, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță inițial până la data stingerii integrale a acesteia, iar pentru creanța majorată se calculează o dobândă prin aplicarea ratei dobânzii datorate, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în actul de îndreptare până la data recuperării integrale a creanței majorate. Cele două dobânzi se vor calcula prin emiterea unui singur Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, utilizând rata dobânzii de referință a BNR în vigoare la data întocmirii acestuia;

c) dacă creanța bugetară nu a fost recuperată integral, anterior emiterii actului de îndreptare care diminuează creanța bugetară, debitorul datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță inițial o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare diminuate, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță inițial până la data stingerii integrale a acesteia.

(9) Actele de îndreptare, precum și titlurile de creanță accesorii prevăzute la alin. (8) lit. a) și b), inclusiv cele ale debitorilor aferenți programelor de dezvoltare rurală anterioare, reprezintă titluri executorii la 30 de zile de la data comunicării și se transmit împreună cu dovada comunicării acestora către beneficiar, spre recuperare organelor fiscale centrale în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(10) Prin derogare de la art. 31 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, actul de îndreptare nu se emite pentru rambursarea/recuperarea ajutorului de stat sau de minimis constatat ca acordat ilegal sau utilizat abuziv."

23. Articolul 36 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 36

(1) Sumele aferente FEAGA și FEADR, virate eronat de către instituțiile publice responsabile, respectiv MADR, AFIR și APIA, în conturile de venituri ale bugetului de stat/cheltuieli, după caz, se restituie de către unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului din conturile de venituri ale bugetului de stat în care au fost încasate în conturile din care au fost dispuse plățile, pe baza cererii de restituire depuse la acestea de instituțiile publice cu rol de agenții de plăți care au efectuat virarea eronată. Răspunderea privind sumele ce se restituie din conturile de venituri ale bugetului de stat în care s-a efectuat plata eronată revine exclusiv instituției publice care solicită restituirea.

(2) AFIR va deschide un cont de disponibilități nou unde se vor vira penalitățile de 0,1% ce decurg din nerespectarea termenelor de depunere a primei tranșe de plată sau din nerespectarea duratei de execuție, respectiv penalități de 1% din nerespectarea graficului de eşalonare anuală a plăților asumat de beneficiarii PS 2023 - 2027.

(3) Din sumele existente în contul de disponibilități prevăzut la alin. (2) se vor acoperi acele sume virate eronat de către beneficiarii cărora li s-a calculat incorect penalitatea ori au plătit sume eronate, precum și pentru alte situații excepționale, aprobate de ordonatorul de credite al AFIR. În situația în care sumele din contul de disponibilități nu acoperă sume virate eronat de către beneficiarii cărora li s-a calculat incorect penalitatea ori au plătit sume eronate, aprobate de ordonatorul de credite al AFIR, acestea vor fi solicitate de la bugetul de stat."

ART. II

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014 - 2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 816 din 3 noiembrie 2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatele (7) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(7) Debitele recuperate de la beneficiari reprezentând contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională totală vor fi colectate de APIA, AFIR și MADR, în calitate de agenții de plăți, în conturi de disponibil deschise la Trezoreria Statului și, în termen de 15 zile lucrătoare de la alimentarea conturilor agențiilor, pentru fiecare agenție de plată vor fi virate în conturile corespunzătoare de disponibilități sau cheltuieli bugetare, după caz. Prin excepție, debitele recuperate de la beneficiarii măsurilor delegate reprezentând contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională totală vor fi transferate de APIA către AFIR, care, ulterior, va transfera către MADR în 15 zile de la terminarea trimestrului.

.....

(9) După ce Comisia Europeană a adoptat actul de punere în aplicare care conține deciziile sale privind verificarea conturilor agențiilor de plăți acreditate, obligațiile de plată reprezentând debite și/sau accesorii, aferente FEADR sau cofinanțării de la bugetul de stat pentru FEADR datorate de debitorii radiați din registrele în care au fost înregistrați potrivit legii, inclusiv cele ale debitorilor aferenți programelor de dezvoltare rurală anterioare, se anulează după radiere, dacă pentru plata aceasta nu s-a atras răspunderea altor persoane."

2. La articolul 4, după alineatul (9) se introduc două noi alineate, alin. (10) și (11), cu următorul cuprins:

"(10) Creanțele bugetare datorate de debitorii AFIR, inclusiv accesoriile stabilite conform prevederilor legale aplicate în materia prevenirii, constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, anterioare deschiderii procedurii de insolvență/procedurii de reorganizare judiciară administrate de AFIR, se anulează în următoarele situații:

a) ulterior închiderii procedurii insolvenței, în situația în care creanțele nu sunt admise la masa credală potrivit legii, sub rezerva ca debitorul să nu fi fost condamnat pentru bancrută simplă sau frauduloasă ori să nu i se fi stabilit răspunderea pentru efectuarea de plăți ori transferuri frauduloase, inclusiv în cazul atragerii răspunderii acestuia, potrivit legii;

b) ulterior închiderii procedurii de reorganizare judiciară, în situația în care creanțele bugetare nu sunt acceptate în planul de reorganizare confirmat de judecătorul-sindic, sub rezerva ca debitorii să se conformeze planului de reorganizare aprobat.

(11) Pe toată perioada derulării procedurii insolvenței sau reorganizării judiciare, după caz, creanțele prevăzute la alin. (10) nu se sting."

3. La articolul 13 alineatul (1), după litera r) se introduc două noi litere, literele s) și ș), cu următorul cuprins:

"s) sumele care se declară drept cheltuială a statului membru, necesare acoperirii debitelor anulate printr-un instrument administrativ sau juridic cu caracter definitiv, și care nu pot fi recuperate conform art. 54 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

ș) sumele reprezentând transferuri către AFIR, pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, având ca obiect implementarea măsurilor din PNDR 2014 - 2020, inclusiv după închiderea programului."

4. La articolul 16, alineatul (1³) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1³) În bugetul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură se cuprind sumele necesare angajării și plății cheltuielilor prevăzute în măsura de asistență tehnică cuprinsă în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020, aprobat prin Decizia CE nr. 3.508 din 26 mai 2015 de aprobare a programului de dezvoltare rurală a României pentru sprijin din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Planul strategic PAC 2023 - 2027 al României, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene C (2022) 8.783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, din care:

a) cheltuieli de natura cheltuielilor de personal, respectiv stimulente acordate personalului Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură;

b) bunuri și servicii;

c) cheltuieli de capital."

5. După articolul 22 se introduce un nou articol, art. 22¹, cu următorul cuprins:

"ART. 22¹

Prin derogare de la prevederile art. 41 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, recuperarea creanțelor bugetare

se realizează de către AFIR prin deducerea din plățile/rambursările următoare pe care debitorul este îndreptățit să le primească în cadrul fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA, FEADR sau EURI, aferente politicii agricole comune pentru perioada de programare 2007 - 2013, 2014 - 2020, inclusiv perioada de tranziție 2021 - 2022, 2023 - 2027, precum și a fondurilor aferente alocate de la bugetul de stat în cadrul căruia a fost emis titlul de creanță, până la finalizarea financiară a proiectului, inclusiv din cererea finală și numai din sumele plătite efectiv de debitor și solicitate efectiv de acesta."

6. La articolul 23, după alineatul (3¹) se introduce un nou alineat, alin. (3²), cu următorul cuprins:

"(3²) În cazul în care instituția financiară nebancară care a emis scrisoarea de garanție este radiată din Registrul special al Băncii Naționale a României, beneficiarul este obligat să prezinte anterior expirării duratei de execuție a contractului, în conformitate cu prevederile specifice din procedurile de lucru, o altă scrisoare de garanție emisă în aceleași condiții prevăzute la alin. (3) și (3¹), valabilă până la expirarea duratei de execuții a contractului."

7. La articolul 23, alineatele (7) și (14) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(7) Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate în termenele stabilite la alin. (5) și (5¹) sau cel târziu cu 15 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acestuia se recuperează de AFIR prin executarea garanției.

.....

(14) Titlul de creanță se comunică debitorului în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării de către conducerea agenției de plată."

8. La articolul 47, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alin. (7) și (8), cu următorul cuprins:

"(7) Angajamentele legale aferente PNDR 2014 - 2020, inclusiv tranziție 2021 - 2022, cu finanțare FEADR/EURI, exprimate în alte monede decât moneda națională, se reevaluează de către AFIR trimestrial și/sau anual, după caz, la un curs mediu rezultat din declarația de cheltuieli trimestrială, cursul de raportare al declarației de cheltuieli trimestriale fiind stabilit de Banca Centrală Europeană, conform art. 11 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 907/2014. AFIR utilizează rezultatele reevaluării în vederea corelării disponibilului rămas de utilizat la nivel de măsură/domeniu de intervenție cu cel al Comisiei Europene și reîntregește disponibilul la nivel de măsură/domeniu de intervenție prin stornarea diferențelor.

(8) AFIR întocmește trimestrial/anual, după caz, situația centralizată a reevaluărilor prevăzute la alin. (7), pe care o transmite la MADR."

ART. III

La articolul 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472 din 26 iunie 2014, aprobată prin Legea nr. 43/2015, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 17

(1) Personalul Agenției, pentru care au fost definite sarcini clare și specifice implementării FEADR, beneficiază de drepturile salariale prevăzute în PNDR 2007 - 2013, PNDR 2014 - 2020, precum și în PS 2023 - 2027, în condițiile în care sumele aferente acordării acestor drepturi salariale provin din FEADR."

ART. IV

Prevederile art. 4 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014 - 2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 1 din prezenta ordonanță de urgență, se aplică debitorilor înregistrați în registrele organizate la nivelul AFIR, aferente programelor de dezvoltare rurală, ce figurează cu obligații de plată reprezentând debite și/sau accesorii, nestinse până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Florin-Ionuț Barbu

Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

București, 12 decembrie 2024.
Nr. 149.
